

REDUKTION AF DØDELIGHED

Markku Johansen

LVK ØST
22. December 2014

SPØRGESKEMA UNDERSØGELSE

- Sammenligne forhold i besætninger med høj og lav dødelighed gennem 4 kvartaler
- Besætningsbesøg omfatter
  - Udfyldelse af spørgeskema vedr. farestald, smågrisebald eller slagtesvinestald
  - Gennemgang af grisenes nærmiljø i forhold til VSP's anbefalinger
- I alt skal 360 besætningsområder besøges
- Hvad har svineproducenten ud af at deltage
  - Eftersyn af grisenes nærmiljø – svar umiddelbart efter besøget
  - Forslag til indsatsområder som kunne nedsætte dødeligheden – svar når alle besætninger er besøgt
- Hvis du har besætningsområder med høj eller lav dødelighed som ønsker at deltage så kontakt
- Markku 40302115 eller mjo@if.dk

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU
J. NR. 31101-U-12-00229

HØJ OG LAV DØDELIGHED

Staldafsnit	Høj dødelighed, %	Lav dødelighed, %	Forskel mellem høj lav	Landsgennemsnit
Farestald	Over 15,5	Under 11,8	3,7 %	13,7 %
Farestald (total dødelighed)	Over 24,6	Under 20,3	4,3 %	22,4 %
Smågrisebald	Over 3,5	Under 1,8	1,7 %	2,9 %
Slagtesvinestald	Over 4,2	Under 2,2	2,0 %	3,6 %

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU
J. NR. 31101-U-12-00229

LAV DØDELIGHED – HVILKE GRISE KLARER SIG HELT FREM TIL SLAGTNING?

Kongres for Svineproducenter
21-22 oktober 2014
Markku Johansen

J.nr. 32101-U-12-00229

TAKE HOME MESSAGES

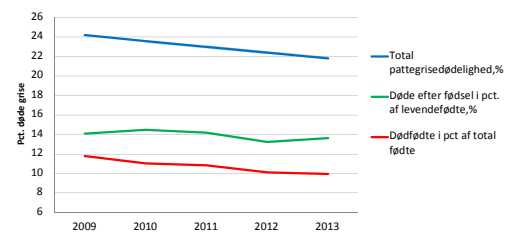
- Hold liv i grisene det kan godt betale sig
- Dødsårsager varierer fra besætning til besætning - obduktioner kan give svaret
- I farestalden fokus på
  - Fødselsforberedelse
  - Faringsovervågning
  - Små grise
  - Hygiejne
- En lille gris under 1 kg vokser sammenlignet med stor gris på 1,5 kg
  - 46 g/dag mindre i farestalden
  - 32 g/dag mindre i smågrisebalden
  - 63 g/dag mindre i slagtesvinestalden

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU
J. NR. 31101-U-12-00229

HVORFOR DENNE UNDERSØGELSE

Udvikling i døde pattegrise

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU
J. NR. 31101-U-12-00229

MATERIALE OG METODE

- Undersøge risikofaktorer for dødfødte og dødelighed fra fødsel til slagtning på individniveau
- Dødelighed over 3 % i smågriseperioden eller slagtesvineperioden
- 1000 levendefødte i 9 besætning i alt 9.000 grise
- Ca. 60 faringer/ besætning

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU
J. NR. 31101-U-12-00229

REGISTRERINGER

Faring

- So nummer
- Faredato
- Øremærke
- Fødselsvægt

Fravæning

- Dato
- Vægt

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET
OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

REGISTRERINGER 2

Ind smågrise-stald

- Dato
- Vægt

Ind slagtesvine-stald

- Dato
- Vægt

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET
OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

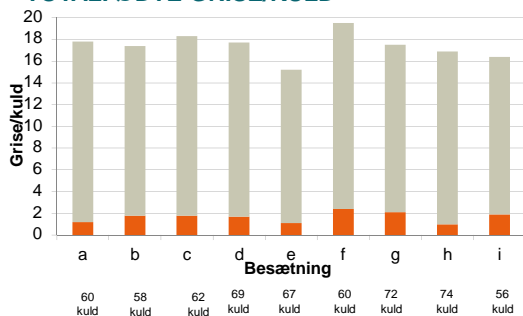
HVILKEN TYPE UNDERSØGELSE

- Ikke traditionelt undersøgelse med forsøg og kontrol gruppe
- Registreringer af forhold i soens og grisens liv som vi mener kan have betydning for dødeligheden
- Andre ikke registrerede forhold har utvivlsomt også betydning for dødeligheden

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET
OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

TOTALFØDTE GRISE/KULD

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU
J. NR. 31101-U-12-00229

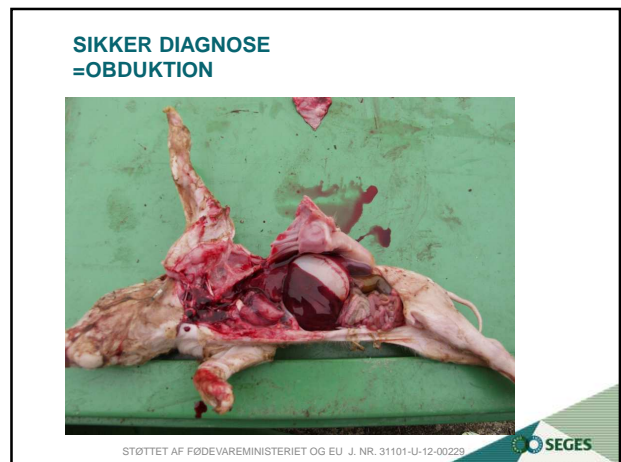
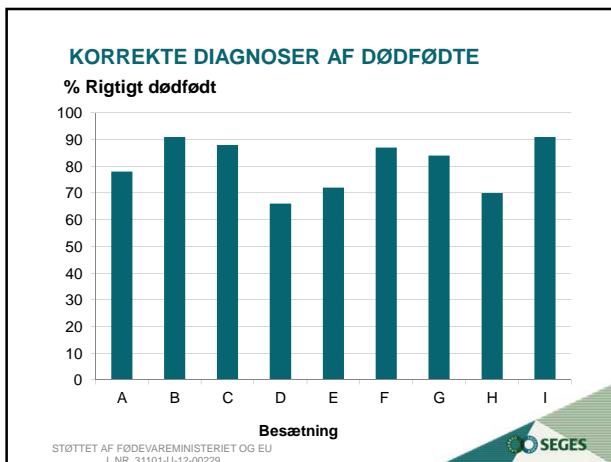
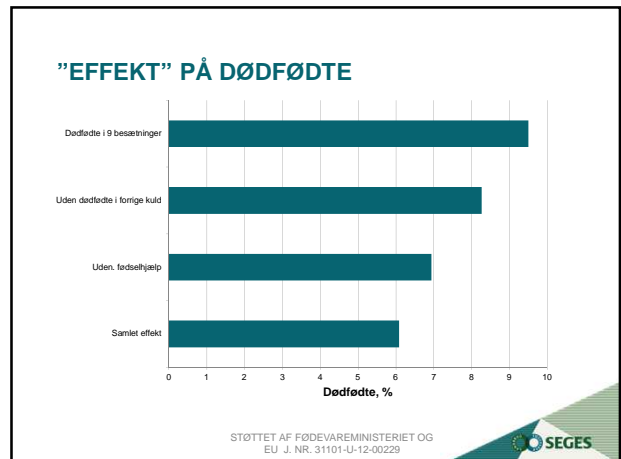
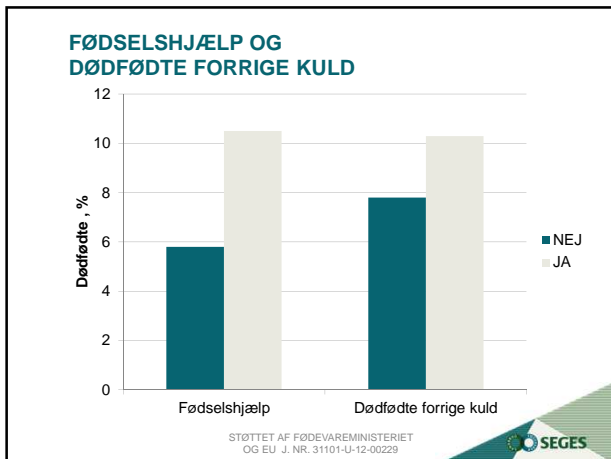

DØDFØDTE

- Der er sammenhæng til
  - Lægnummer
  - Fødselsvægt
  - Fødselshjælp
  - Totalfødte
  - Køn
  - Dødfødte i forrige kuld

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG
EU J. NR. 31101-U-12-00229

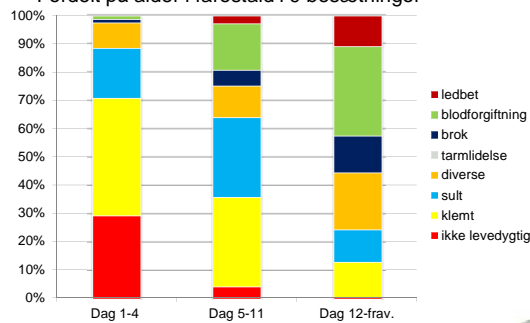

- ### DØDELIGHED I FARESTALD
- Dag 1- 4   59% (41-74%)
  - Dag 5-11   21% (9-31%)
  - Dag 12-fravæning 20% (8-30%)
- STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

DIAGNOSER

Fordelt på alder i farestald i 9 besætninger

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

DØDÅRSAGER I FARESTALD

- Dag 1-4
  - Ikke levedygtig+klemt+sult= ca. 85 %
- Dag 5-11
  - Klemt+ sult+blodforgiftning= ca. 66 %
- Dag 12 – fravæning
  - Blodforgiftning+tarmlidelse+div.= ca. 58 %

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

DIAGNOSER

Fordelt på besætning

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

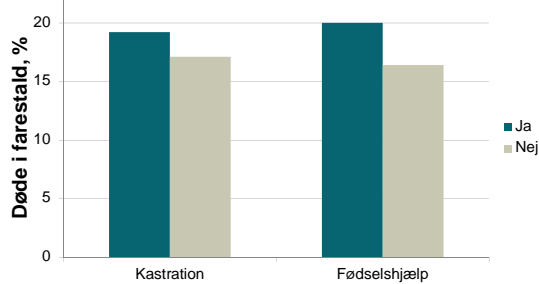
DØDELIGHED FARESTALD

- Der sammenhæng til
  - Lægnummer
  - Fødselsvægt
  - Fødselshjælp
  - Kuldstørrelse
  - Køn (kastration)

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

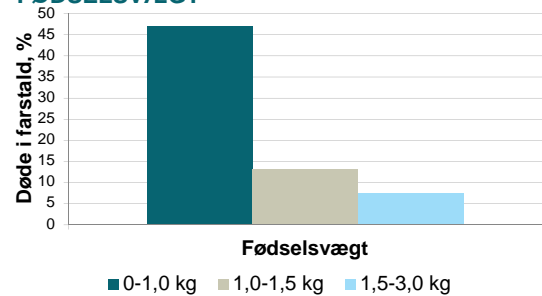
KASTRATION OG FØDSELSHJÆLP

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

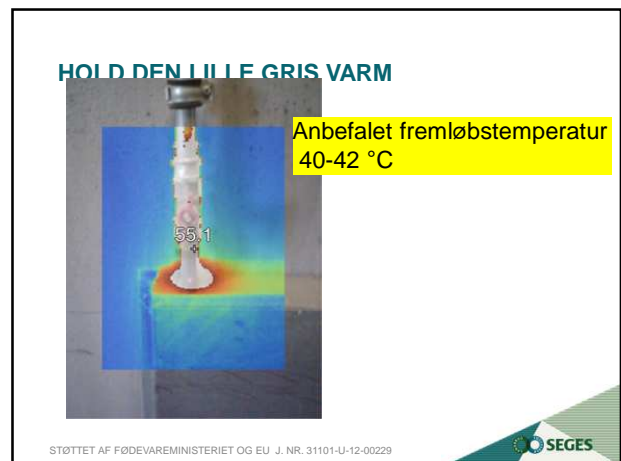
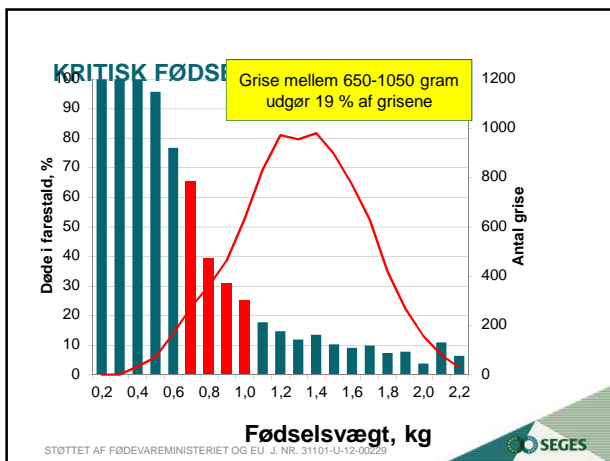
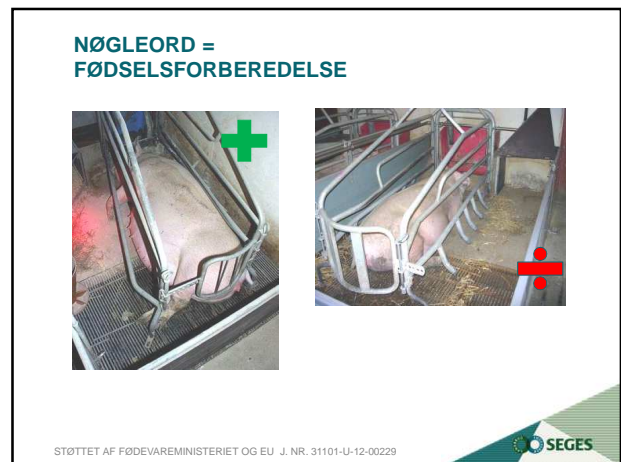
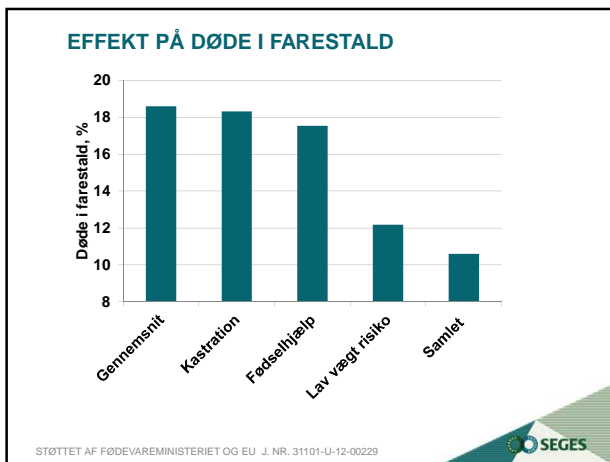
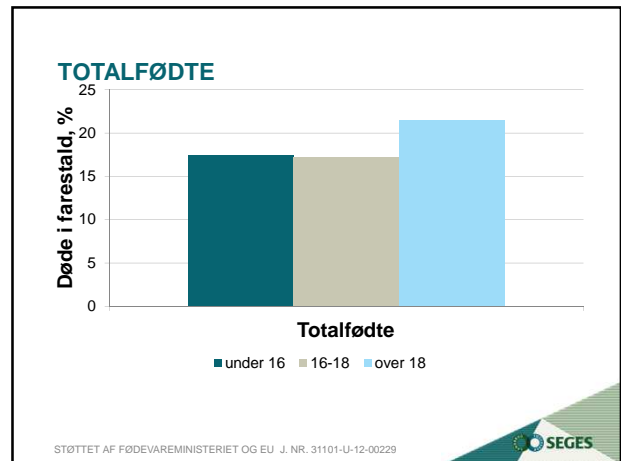
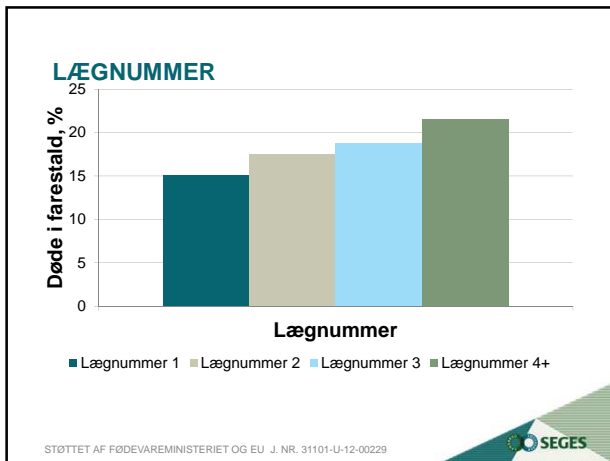

FØDSELSVÆGT

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

HOLD DEN LILLE GRIS VARM

Anbefalet gulv temp
i hule 32-34°C

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

FLERE HANGRISE DØR

Kastrations kan medføre
infektion og blodforgiftning

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

'HULLER'

- I farestalden fokus på
- Fødselsforberedelse
  - Faringsovervågning
  - Små grise
  - Hygiejne

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

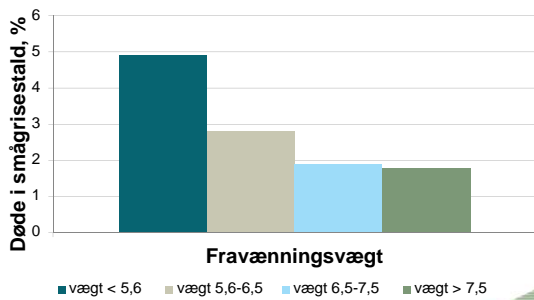
DØDELIGHED SMÅGRISE

- Der er sammenhæng til
- Fravænningsvægt

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

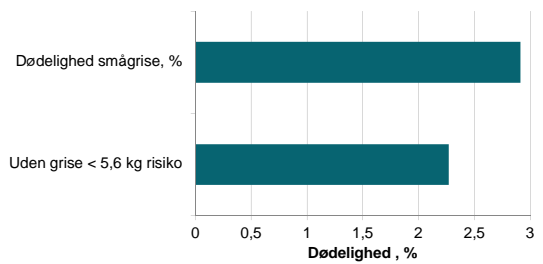
FRAV. VÆGT → DØDE I SMÅGRISESTALD

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

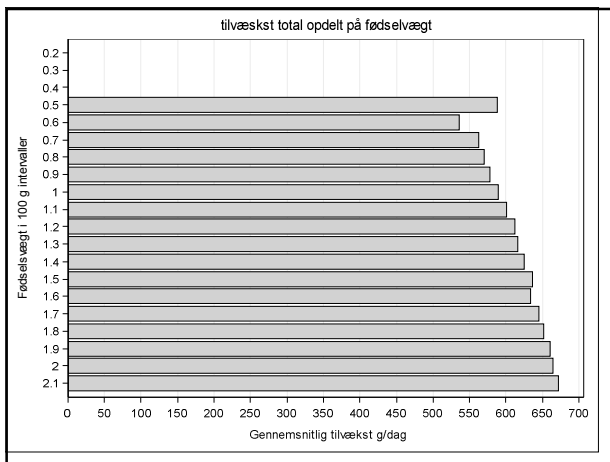
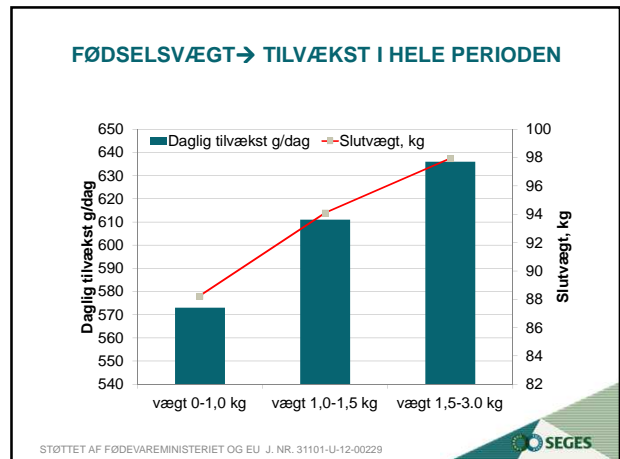
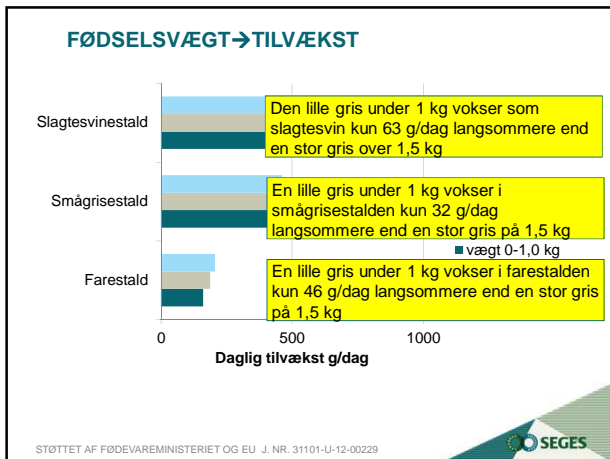

POLULATION ATTRIBUTABLE RISK

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

- ### TAKE HOME MESSAGES
- Hold liv i grisene det kan godt betale sig
  - Dødsårsager varierer fra besætning til besætning - obduktioner kan give svaret
  - I farestalden fokus på
    - Fødselsforberedelse
    - Faringsovervågning
    - Små grise
    - Hygiejne
  - En lille gris under 1 kg vokser sammenlignet med stor gris på 1,5 kg
    - 46 g/dag mindre i farestalden
    - 32 g/dag mindre i smågrisestalden
    - 63 g/dag mindre i slagtesvinestalden
- STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN!

STØTTET AF FØDEVAREMINISTERIET OG EU J. NR. 31101-U-12-00229